

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ OKUL TEMELLİ PLANLAMA ETKİNLİKLERİ

Aşağıdaki etkinlikler; okulun imkânları, çevrenin özellikleri, öğrenci ihtiyaçları ve zümre öğretmenler kurulunun kararları doğrultusunda seçilerek yıllık plana alınabilir.

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

Okul içinde yapılabilecek etkinlikler

Etkili İletişim Atölyesi: Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları iletişim sorunlarını drama yoluyla canlandırmaları ve çözüm yolları geliştirmeleri.

Empati ve Aktif Dinleme Çalışması: Öğrencilerin birbirlerini sözünü kesmeden dinlemeleri, konuşmacının duygu ve düşüncelerini doğru anlamaya çalışmaları.

İletişim Hataları Panosu: Ön yargı, yanlış anlama, etkili dinlememe ve kaba konuşma gibi iletişim sorunlarını gösteren bir sınıf panosu hazırlanması.

Fırsat Eşitliği Tasarım Atölyesi: Özel gereksinimli bireylerin okul hayatını kolaylaştıracak araç, afiş veya okul düzenlemesi tasarlanması.

Okulun Erişilebilirlik Haritası: Rampalar, asansörler, merdivenler, lavabolar ve yönlendirme levhalarının erişilebilirlik açısından incelenmesi.

Empati Parkuru: Öğrencilerin özel gereksinimli bireylerin karşılaşılabileceği güçlükleri fark etmelerine yönelik güvenli ve öğretmen gözetimli uygulamalar yapılması.

Millî Dayanışma Örnekleri Sergisi: Millî Mücadele, doğal afetler ve toplumsal dayanışma dönemlerinden örneklerin görsellerle sunulması.

Birlik ve Beraberlik Söyleşisi: Okul yöneticisi, öğretmen veya davetli bir konuşmacıyla millî meseleler karşısında toplumun sorumlulukları üzerine söyleşi yapılması.

Okul dışında yapılabilecek etkinlikler

- Engelli bireylere hizmet veren bir kurum veya sivil toplum kuruluşunun ziyaret edilmesi.
- Belediye tarafından yapılan erişilebilirlik çalışmalarının yerinde incelenmesi.
- Mahalledeki kaldırım, yaya geçidi ve kamu binalarının erişilebilirlik açısından gözlemlenmesi.
- Yaşlılarla veya yerel yöneticilerle geçmişte yaşanan toplumsal dayanışma örnekleri üzerine sözlü tarih görüşmeleri yapılması.
- Şehitlik, millî mücadele müzesi veya tarihî bir mekâna inceleme gezisi düzenlenmesi.
- Bir yardım kampanyasının çalışma sürecinin gözlemlenmesi ve toplumsal dayanışmaya katkısının değerlendirilmesi.

2. ÖĞRENME ALANI: EVİMİZDEKİ DÜNYA

Okul içinde yapılabilecek etkinlikler

Küreselleşme Günlüğü: Öğrencilerin bir hafta boyunca kullandıkları ürünleri, izledikleri içerikleri ve tükettikleri yiyecekleri inceleyerek küreselleşmenin günlük hayattaki izlerini belirlemeleri.

Bir Ürünün Dünya Yolculuğu: Seçilen bir ürünün ham maddeden tüketiciye ulaşmaya kadar geçtiği ülkelerin ve aşamaların harita üzerinde gösterilmesi.

Küreselleşme Tartışması: Küreselleşmenin kültür, ekonomi, iletişim ve tüketim alışkanlıkları üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerinin tartışılması.

Küresel Sorunlar Çalıştayı: İklim değişikliği, göç, salgın hastalıklar, açlık ve savaş gibi sorunlar için öğrenci gruplarının çözüm önerileri hazırlaması.

Model Birleşmiş Milletler Uygulaması: Öğrencilerin farklı ülkeleri temsil ederek bölgesel veya küresel bir soruna çözüm araması.

Türkiye'nin Uluslararası Rolü Haritası: Türkiye'nin barış, insani yardım, çevre, sağlık ve afetlerle mücadele alanındaki faaliyetlerinin harita ve görsellerle sunulması.

Haber İnceleme Atölyesi: Bölgesel ve küresel sorunlarla ilgili farklı haberlerin güvenilirlik ve bakış açısı yönünden karşılaştırılması.

Dünya Sorunlarına Çözüm Afişi: Öğrencilerin seçtikleri küresel bir sorun için çözüm odaklı afiş veya dijital içerik hazırlaması.

Okul dışında yapılabilecek etkinlikler

- İthal ve yerli ürünlerin incelenmesi amacıyla market veya pazar araştırması yapılması.
- Belediyenin çevre, geri dönüşüm veya iklim değişikliği biriminin ziyaret edilmesi.
- Göç, insani yardım veya çevre alanında çalışan bir sivil toplum kuruluşuyla görüşme yapılması.
- İldeki geri dönüşüm tesisi, atık toplama merkezi veya çevre projesinin incelenmesi.
- Üniversitelerin uluslararası ilişkiler, çevre veya coğrafya bölümlerinden bir uzmanla yüz yüze ya da çevrim içi söyleşi gerçekleştirilmesi.
- Yakın çevrede küreselleşmenin kültür, üretim veya tüketim üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla saha gözlemi yapılması.

3. ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ

Okul içinde yapılabilecek etkinlikler

Osmanlı Cihan Devleti Haritası: Osmanlı Devleti'nin genişleme süreci ve izlediği politikaların harita üzerinde gösterilmesi.

Tarihî Karar Atölyesi: Öğrencilerin kendilerini bir Osmanlı yöneticisinin yerine koyarak fetih, iskân, hoşgörü veya ticaret politikaları hakkında karar vermeleri.

Osmanlı Yenilikleri Zaman Şeridi: Askerî, eğitim, ulaşım, iletişim ve yönetim alanındaki yeniliklerin kronolojik olarak sıralanması.

Geçmişten Günümüze Yenilikler Sergisi: Matbaa, telgraf, posta, demir yolu ve modern eğitim kurumları gibi yeniliklerin toplum hayatına etkilerinin sunulması.

Osmanlı Kültür ve Medeniyeti İstasyonları: Mimari, sanat, eğitim, vakıf, şehir hayatı, mutfak ve gündelik yaşam konularında öğrenme istasyonları kurulması.

Minyatür veya Ebru Atölyesi: Geleneksel sanatların tanıtılması ve öğrencilerin özgün çalışmalar hazırlaması.

Tarihî Eser Tanıtım Kartları: Osmanlı dönemine ait cami, köprü, han, hamam, çeşme ve külliye için bilgi kartları oluşturulması.

Sanal Müze Gezisi: Ulaşılması güç müze ve tarihî mekânların dijital ortamda incelenmesi.

Okul dışında yapılabilecek etkinlikler

- İlerdeki veya yakın çevredeki Osmanlı dönemine ait tarihî yapıların ziyaret edilmesi.
- Müze, arşiv, kütüphane veya şehir müzesinde inceleme yapılması.
- Tarihî eserlerdeki kitabe, süsleme ve mimari özelliklerin gözlem formlarına kaydedilmesi.
- Geleneksel el sanatlarını sürdüren bir usta veya zanaatkârla görüşme yapılması.
- Tarihî çarşı, han, bedesten veya köprülerin geçmişteki ekonomik ve sosyal işlevlerinin araştırılması.
- Yerel tarih araştırması yapılarak “Şehrimizde Osmanlı İzleri” adlı dijital harita veya gezi rehberi hazırlanması.
- Aile büyüklerinden geçmişteki gelenekler, gündelik yaşam ve mahalle kültürü hakkında sözlü tarih bilgileri toplanması.

4. ÖĞRENME ALANI: YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ

Okul içinde yapılabilecek etkinlikler

Sınıf Meclisi Kurulması: Öğrencilerin sınıfla ilgili bir sorunu demokratik yöntemlerle tartışarak karara bağlaması.

Seçim Uygulaması: Adaylık, propaganda, gizli oy ve açık sayım aşamalarını içeren örnek bir sınıf temsilciliği seçimi yapılması.

Türkiye Cumhuriyeti’nin Nitelikleri Panosu: Cumhuriyetin demokratik, laik, sosyal ve hukuk devleti olma özelliklerinin günlük hayat örnekleriyle açıklanması.

Yönetim Yapısı Şeması: Yasama, yürütme, yargı ve yerel yönetim birimlerinin görevlerini gösteren bir şema hazırlanması.

Demokrasi Tarihi Zaman Şeridi: Ülkemizde demokrasinin gelişiminde etkili olan önemli gelişmelerin kronolojik olarak gösterilmesi.

Demokrasi Sorunları Çalıştayı: Ayrımcılık, yanlış bilgi, katılım yetersizliği ve hak ihlalleri gibi sorunların incelenmesi.

Dilekçe Yazma Etkinliği: Okulda veya çevrede görülen bir soruna yönelik kurallara uygun dilekçe hazırlanması.

Çocuk Hakları Komisyonu: Öğrencilerin çocuk haklarıyla ilgili örnek olayları inceleyerek çözüm önerileri geliştirmesi.

Demokrasi Duvarı: Öğrencilerin eşitlik, adalet, özgürlük, sorumluluk ve katılım kavramlarıyla ilgili görüşlerini paylaşması.

Okul dışında yapılabilecek etkinlikler

- Belediye meclisi, muhtarlık, kaymakamlık veya valilik gibi yönetim birimlerine eğitim gezisi düzenlenmesi.
- Bir yerel yöneticiyle görevleri ve karar alma süreçleri hakkında görüşme yapılması.
- İl veya ilçe seçim kurulunun görevleri hakkında yetkililerden bilgi alınması.
- Mahallede yaşanan bir sorunun belirlenerek ilgili kamu kurumuna çözüm önerisi sunulması.
- Kent konseyi, çocuk meclisi veya gençlik meclisi çalışmalarının incelenmesi.
- TBMM'ye sanal gezi yapılması veya TBMM'nin görevleriyle ilgili dijital araştırma gerçekleştirilmesi.
- Geçmişten günümüze seçimlere katılmış aile büyükleriyle demokrasi deneyimleri üzerine sözlü tarih görüşmesi yapılması.

5. ÖĞRENME ALANI: HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ

Okul içinde yapılabilecek etkinlikler

Millî Kalkınma Hamleleri Zaman Şeridi: Sanayi, tarım, ulaşım, enerji, savunma, sağlık ve teknoloji alanındaki kalkınma çalışmalarının kronolojik olarak incelenmesi.

Türkiye'nin Üretim Haritası: Tarım, sanayi, madencilik, enerji ve hizmet sektörlerinin Türkiye haritası üzerinde gösterilmesi.

Üretimden Tüketime Ürün Dosyası: Bir ürünün üretim, dağıtım ve tüketim aşamalarının araştırılması.

Ekonomik Döngü Oyunu: Öğrencilerin üretici, dağıtıcı ve tüketici rollerini üstlenerek ekonomik döngüyü canlandırması.

Okul Kooperatifi Tasarımı: Öğrencilerin ihtiyaç, sermaye, üretim, görev paylaşımı ve satış aşamalarını içeren örnek bir kooperatif projesi hazırlaması.

Yerli Üretim ve Tasarruf Sergisi: Yerli üretimin, bilinçli tüketimin ve tasarrufun millî ekonomiye katkısının anlatılması.

Bölgesel Gelişmişlik Araştırması: Farklı illerin nüfus, eğitim, ulaşım, üretim ve istihdam özelliklerinin karşılaştırılması.

Girişimcilik Atölyesi: Yerel bir ihtiyaca cevap verecek çevre dostu ürün veya hizmet fikri geliştirilmesi.

Bilinçli Tüketici Dosyası: Fiş, garanti belgesi, etiket, son kullanma tarihi ve tüketici haklarının incelenmesi.

Okul dışında yapılabilecek etkinlikler

- Fabrika, atölye, tarım işletmesi, kooperatif veya organize sanayi bölgesine gezi düzenlenmesi.
- Yerel pazarda üretici, satıcı ve tüketicilerle kısa görüşmeler yapılması.
- Bir ürünün üretimden satışa kadar geçirdiği aşamaların yerinde gözlemlenmesi.
- Esnaf, çiftçi, girişimci veya kooperatif yöneticisiyle söyleşi gerçekleştirilmesi.
- Ticaret ve sanayi odası, ziraat odası veya meslek odasının ziyaret edilmesi.
- İldeki önemli ekonomik faaliyetlerin ve istihdam alanlarının araştırılması.
- Yerli ürünlerle ithal ürünlerin fiyat, üretim yeri ve dağıtım süreçleri açısından karşılaştırılması.
- Geçmişten günümüze ilçedeki ekonomik faaliyetlerin değişimini belirlemek amacıyla sözlü tarih çalışması yapılması.

6. ÖĞRENME ALANI TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER

Okul içinde yapılabilecek etkinlikler

2050'de Yaşam Tasarımı: Öğrencilerin gelecekte eğitim, sağlık, iletişim, ulaşım ve çalışma hayatının nasıl değişebileceğine ilişkin tasarım hazırlaması.

Teknolojinin Geleceği Tartışması: Yapay zekâ, robotlar, yenilenebilir enerji ve uzay teknolojilerinin oluşturabileceği fırsat ve risklerin tartışılması.

Gelecek Gazetesi: Öğrencilerin bilimsel ve teknolojik gelişmeleri temel alarak gelecekte yayımlanacakmış gibi bir gazete hazırlaması.

Sosyal Bilimler Meslekleri Sergisi: Tarihçi, coğrafyacı, arkeolog, sosyolog, psikolog, antropolog ve ekonomistlerin çalışma alanlarının tanıtılması.

Bir Sosyal Bilimci Gibi Araştırıyorum: Öğrencilerin okulda belirledikleri bir sorun hakkında anket, gözlem veya görüşme yapması.

Okul Sorunlarına Çözüm Atölyesi: İsraf, akran iletişimi, çevre kirliliği, gürültü veya dijital araçların bilinçsiz kullanımı gibi sorunlara çözüm geliştirilmesi.

Bilimsel Araştırma Basamakları Çalışması: Problem belirleme, veri toplama, verileri değerlendirme ve sonuç çıkarma aşamalarının uygulanması.

Teknoloji Kullanım Sözleşmesi: Öğrencilerin güvenli, etik ve bilinçli teknoloji kullanımına yönelik ortak kurallar hazırlaması.

Sosyal İnovasyon Projesi: Toplumdaki bir ihtiyacı karşılamaya yönelik uygulanabilir ürün, kampanya veya hizmet tasarlanması.

Okul dışında yapılabilecek etkinlikler

- Bilim merkezi, üniversite, teknoloji geliştirme merkezi veya kütüphanenin ziyaret edilmesi.
- Sosyal bilimler alanında çalışan bir akademisyen veya uzmanla söyleşi yapılması.
- Yerel bir toplumsal soruna ilişkin mahalle gözlemi ve anket çalışması gerçekleştirilmesi.
- Belediye veya sivil toplum kuruluşlarının sosyal projelerinin incelenmesi.
- Teknoloji firması, üretim tesisi veya mesleki eğitim merkezine gezi düzenlenmesi.
- Yaşlı bireylerle görüşülerek teknolojinin günlük hayatı nasıl değiştirdiğinin araştırılması.
- Yakın çevredeki bir soruna ilişkin veri toplanarak çözüm önerilerinin ilgili kuruma sunulması.
- Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle ilgili müze veya sergilerin yüz yüze ya da sanal ortamda ziyaret edilmesi.

Öğrenme alanlarının tamamında uygulanabilecek ortak etkinlikler

- Araştırma ve gözlem gezileri
- Sözlü tarih çalışmaları
- Uzman ve kurum temsilcileriyle söyleşiler
- Müze ve tarihî mekân ziyaretleri
- Sanal gezi ve dijital müze çalışmaları
- Proje ve ürün tasarlama etkinlikleri
- Drama ve rol oynama uygulamaları
- Münazara, panel ve sınıf içi tartışmalar
- Kitap, makale, haber ve belgesel incelemeleri
- Afiş, broşür, infografik ve dijital sunum hazırlama
- Harita, zaman şeridi ve kavram ağı oluşturma
- Anket, görüşme ve gözlem formları kullanma
- Okul sergisi veya sosyal bilgiler şenliği düzenleme
- Toplum hizmeti ve sosyal sorumluluk çalışmaları
- Yerel sorunlara yönelik çözüm önerisi geliştirme
- Etkinliklerde ortaya çıkan afiş, rapor, harita, video, sunum ve araştırma dosyaları öğrenci ürün dosyasında toplanabilir; süreç ise gözlem formu, öz değerlendirme, akran değerlendirmesi ve dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirilebilir. Okul dışı etkinlikler gerekli izinler, güvenlik tedbirleri ve özel gereksinimli öğrencilerin erişilebilirliği gözetilerek planlanmalıdır.